

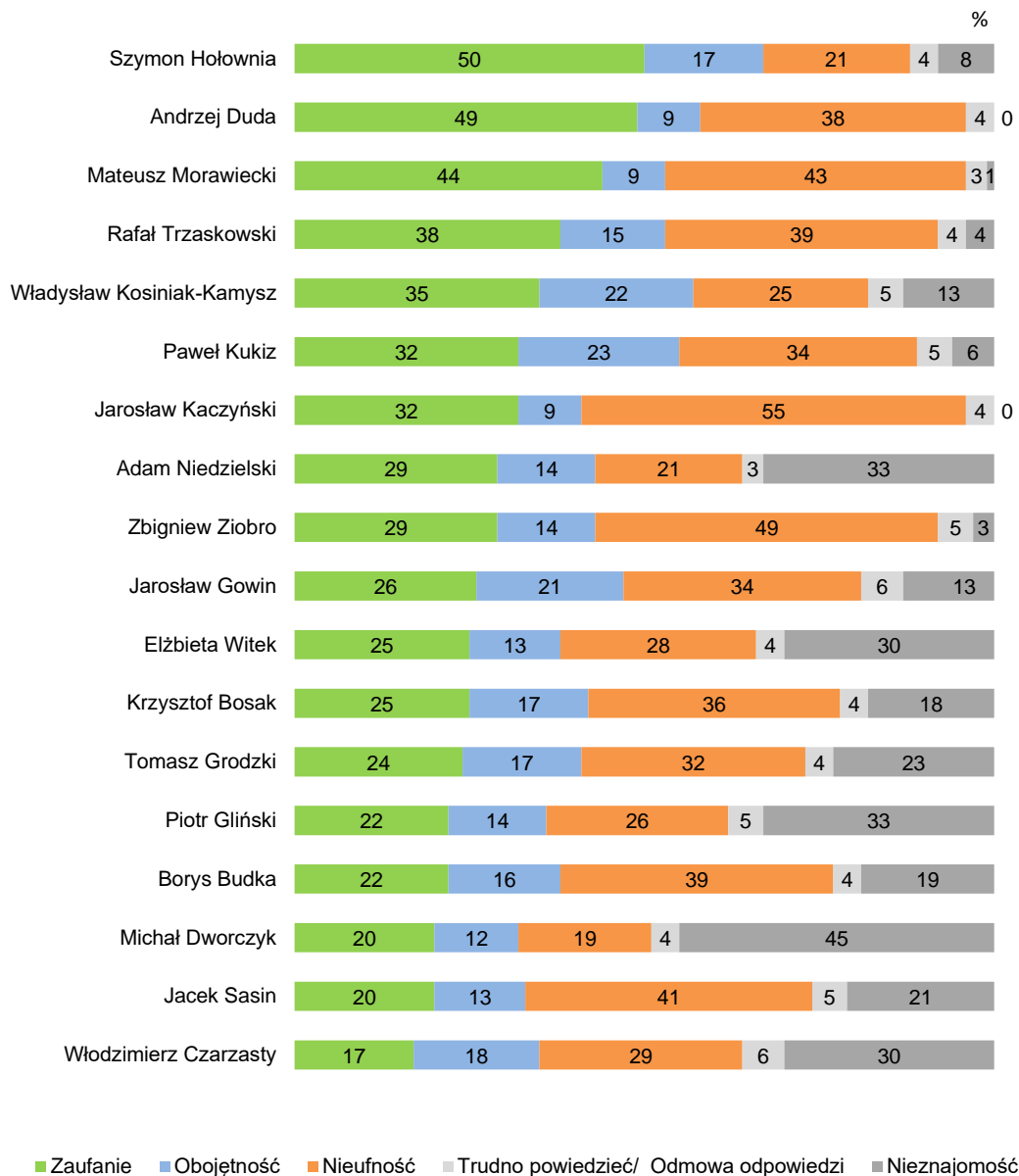
Zaufanie do polityków w styczniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w styczniu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (368) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 stycznia 2021 roku na próbie liczącej 1150 osób (w tym: 44,1% metodą CAPI, 42,8% – CATI i 13,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

W naszych badaniach na liście ocenianych polityków zawsze znajdują się: prezydent RP, aktualni marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom. Badanie, którego wyniki prezentujemy, przeprowadziliśmy na reprezentatywnej imiennej próbie losowej pełnoletnich mieszkańców kraju. Ze względu na sytuację epidemiczną realizowane było ono w ramach procedury mixed-mode. Każdy respondent wybierał sposób przeprowadzenia wywiadu – albo wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI), albo wywiad telefoniczny (CATI), albo samodzielne wypełnienie ankiety przez internet (CAWI)¹.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (368) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankietę miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 stycznia 2021 roku na próbie liczącej 1150 osób (w tym: 44,1% metodą CAPI, 42,8% – CATI i 13,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

W styczniu, tak jak w ubiegłych miesiącach, liderem rankingu zaufania do polityków pozostaje Szymon Hołownia. Ufa mu połowa ankietowanych (50%). W mniejszości są osoby wyrażające nieufność w stosunku do tego polityka (21%). Po dobrym wyniku w grudniu ubiegłego roku zaufanie do Szymona Hołowni nieco zmalało (spadek o 3 punkty procentowe). Tym samym zmniejszył się trochę dystans dzielący lidera Polski 2050 od pozostałych uwzględnionych w badaniu polityków.

Drugie miejsce w rankingu społecznego zaufania, z minimalną stratą do lidera, zajmuje prezydent Andrzej Duda. Notowania prezydenta nie zmieniły się znacząco od ubiegłego miesiąca. Zaufanie do głowy państwa deklaruje 49% ankietowanych, zaś nieufność wyraża prawie dwie piąte (38%).

Trzecie miejsce na liście najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków przypadło premierowi Mateuszowi Morawieckiemu. Ufa mu 44% badanych. Niemal taki sam odsetek respondentów (43%) wyraża jednak nieufność w stosunku do szefa rządu.

Na czwartej pozycji rankingu, z zaufaniem niespełna dwóch piątych, lokuje się – również ambiwalentnie odbierany – Rafał Trzaskowski. Zaufanie do prezydenta Warszawy deklaruje 38% ankietowanych, zaś 39% badanych mu nie ufa.

Pierwszą piątkę polityków najczęściej spotykających się z zaufaniem respondentów zamyka szef Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysław Kosiniak-Kamysz. Lider PSL niezmiennie zalicza się do wąskiego już dziś grona przedstawicieli sceny politycznej, w ocenach których przeważają pozytywne noty. Zaufanie do niego ma 35% ankietowanych, nie ufa mu co czwarty respondent (25%). Dla sporej części badanych – większej niż w przypadku innych polityków – lider ludowców pozostaje jednak osobą niebudzącą ani pozytywnych, ani negatywnych emocji. Ponad jedna piąta ankietowanych (22%) ma doń obojętny stosunek.

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej mieści się już w dość wąskim przedziale między niespełna jedną trzecią a prawie jedną piątą wskazań.

Mniej niż co trzeci ankietowany ufa prezesowi Prawa i Sprawiedliwości, wicepremierowi ds. bezpieczeństwa Jarosławowi Kaczyńskiemu oraz liderowi Kukiz'15 Pawłowi Kukizowi (po 32% deklaracji zaufania). Dominującym nastawieniem wobec Jarosława Kaczyńskiego niezmiennie pozostaje nieufność. W styczniu brak zaufania do szefa głównej z rządzących partii zadeklarowało 55% ankietowanych. Powracający w styczniu na naszą listę polityków Paweł Kukiz odbierany jest niejednoznacznie. Prawie tyłu samo badanych ma do niego zaufanie, co mu nie ufa (odpowiednio 32% i 34% wskazań).

Po 29% deklaracji zaufania uzyskali w tym miesiącu lokujący się na kolejnych pozycjach rankingu minister zdrowia Adam Niedzielski oraz lider Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro. W notowaniach szefa resortu zdrowia przeważają pozytywne noty (29% deklaracji zaufania wobec 21% – nieufności), natomiast w ocenach Zbigniewa Ziobry zdecydowanie przeważa nieufność. Nastawienie takie deklaruje prawie połowa ankietowanych (49%).

Mniej więcej co czwarty badany deklaruje zaufanie do wicepremiera, ministra rozwoju, pracy i technologii Jarosława Gowina, lidera Konfederacji WiN Krzysztofa Bosaka oraz marszałków Sejmu i Senatu – Elżbiety Witek i Tomasza Grodzkiego. Z tego grona relatywnie najlepiej odbierana jest stosunkowo mniej znana, nierozpoznawana przez blisko co trzeciego respondenta, marszałek Sejmu Elżbieta Witek. Ufa jej 25% ankietowanych, nieufność w stosunku do niej wyraża zaś 28% respondentów. Bilans ocen wypada gorzej w przypadku marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego (24% deklaracji zaufania i 32% – nieufności), wicepremiera Jarosława Gowina (26% deklaracji zaufania i 34% – nieufności), a zwłaszcza polityka Konfederacji Krzysztofa Bosaka (25% deklaracji zaufania i 36% – nieufności).

Nieco mniejszym zaufaniem – około jednej piątej ankietowanych – cieszą się: szef Platformy Obywatelskiej Borys Budka (22% deklaracji zaufania i 39% – nieufności), wicepremier, minister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu Piotr Gliński (22% deklaracji zaufania i 26% – nieufności), a także najmniej znany badanym spośród uwzględnionych w sondażu polityków – szef kancelarii premiera Michał Dworczyk (20% deklaracji zaufania i 19% – nieufności) oraz wicepremier, minister aktywów państwowych Jacek Sasin, w ocenach którego zdecydowanie przeważają negatywne noty (20% deklaracji zaufania i 41% deklaracji nieufności).

Ostatnie miejsce w styczniowym rankingu, z zaufaniem niespełna jednej piątej ankietowanych, przypadło liderowi Nowej Lewicy Włodzimierzowi Czarzastemu. Zaufanie do niego zadeklarowało 17% ankietowanych, a blisko co trzeci badany (29%) wyraził nieufność wobec tego polityka.

Najwięcej negatywnych emocji budzi prezes PiS Jarosław Kaczyński. Nieufność w stosunku do niego wyraża ponad połowa ankietowanych (55%). Drugie miejsce w tym negatywnym rankingu zajmuje minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, któremu nie ufa prawie połowa badanych (49%). Na kolejnych pozycjach lokują się: premier Mateusz Morawiecki (43% deklaracji braku zaufania), wicepremier Jacek Sasin (41%) i w dalszej kolejności liderzy głównej formacji opozycyjnej KO – szef PO Borys Budka i Rafał Trzaskowski (po 39% deklaracji nieufności), a także prezydent Andrzej Duda (38%).

Początek nowego roku nie przyniósł większych zmian w społecznym odbiorze głównych przedstawicieli naszej klasy politycznej. Styczniowy ranking zaufania do polityków niewiele różni się od tego z grudnia ubiegłego roku. Największą zmianą, jaką notujemy w tym miesiącu, jest niewielka polaryzacja ocen ministra zdrowia Adama Niedzielskiego. W porównaniu z grudniowym pomiarem zaufanie do szefa resortu zdrowia wzrosło o 4 punkty procentowe, jednak jednocześnie w takim samym stopniu zwiększył się odsetek ankietowanych, którzy mu nie ufają (również wzrost o 4 punkty). Z obserwowanych zmian można jeszcze odnotować bardzo niewielkie, utrzymane w granicach błędu pomiaru, spadki zaufania do Szymona Hołowni, Zbigniewa Ziobry i Jarosława Gowina (po 3 punkty procentowe) oraz równie nieznaczny wzrost deklaracji nieufności w stosunku do lidera PO Borysa Budki (o 3 punkty).

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	I 2021	Różnica od XII 2020	I 2021	Różnica od XII 2020		
w procentach						
Szymon Hołownia	50	-3	21	2	17	8
Andrzej Duda	49	-1	38	1	9	0
Mateusz Morawiecki	44	1	43	0	9	1
Rafał Trzaskowski	38	-1	39	-1	15	4
Władysław Kosiniak-Kamysz	35	-2	25	1	22	13
Paweł Kukiz	32	-	34	-	23	6
Jarosław Kaczyński	32	2	55	-2	9	0
Adam Niedzielski	29	4	21	4	14	33
Zbigniew Ziobro	29	-3	49	2	14	3
Jarosław Gowin	26	-3	34	-2	21	13
Elżbieta Witek	25	-1	28	-1	13	30
Krzysztof Bosak	25	-2	36	1	17	18
Tomasz Grodzki	24	-2	32	0	17	23
Piotr Gliński	22	0	26	0	14	33
Borys Budka	22	-2	39	3	16	19
Michał Dworczyk	20	2	19	1	12	45
Jacek Sasin	20	-1	41	-1	13	21
Włodzimierz Czarzasty	17	-2	29	1	18	30

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której –5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od –1 do –5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												2021
	2020												
	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	
K. Bosak	-	11	18	-	-	-	38	37	34	26	27	27	25
B. Budka	24	28	27	23	25	24	19	22	22	23	24	24	22
W. Czarzasty	21	19	21	18	18	17	19	19	18	21	22	19	17
A. Duda	64	60	62	56	56	54	57	56	59	46	47	50	49
M. Dworczyk	17	-	-	-	18	18	-	-	-	-	-	18	20
P. Gliński	30	28	30	25	27	26	28	24	25	23	21	22	22
J. Gowin	34	33	35	30	32	27	-	29	31	24	27	29	26
T. Grodzki	24	26	26	23	25	25	25	25	22	25	24	26	24
Sz. Hołownia	-	-	38	-	-	-	51	52	48	50	48	53	50
J. Kaczyński	45	43	45	40	40	39	40	39	38	27	27	30	32
W. Kosiniak-Kamysz	39	40	42	38	40	41	39	41	39	36	38	37	35
P. Kukiz	38	37	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
M. Morawiecki	59	55	59	54	53	51	54	51	51	41	41	43	44
A. Niedzielski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	23	25	29
J. Sasin	28	28	29	27	27	26	26	23	25	21	19	21	20
R. Trzaskowski	-	-	-	-	-	-	41	40	35	38	41	39	38
E. Witek	29	31	33	32	32	33	33	30	29	27	24	26	25
Z. Ziobro	46	44	44	39	41	-	44	-	36	30	31	32	29

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												2021
	2020												
	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	
K. Bosak	-	21	25	-	-	-	25	24	27	35	37	35	36
B. Budka	26	24	29	41	38	35	44	35	39	36	38	36	39
W. Czarzasty	26	23	29	31	30	29	29	26	27	28	28	28	29
A. Duda	23	29	29	33	36	35	32	36	31	41	42	37	38
M. Dworczyk	10	-	-	-	17	16	-	-	-	-	-	18	19
P. Gliński	21	23	22	25	25	23	21	22	22	26	29	26	26
J. Gowin	25	27	25	35	34	34	-	32	34	39	36	36	34
T. Grodzki	29	28	32	38	37	33	34	29	34	30	31	32	32
Sz. Hołownia	-	-	18	-	-	-	21	19	23	20	23	19	21
J. Kaczyński	40	43	44	47	48	48	46	46	45	61	62	57	55
W. Kosiniak-Kamysz	15	15	20	28	26	24	23	22	24	24	23	24	25
P. Kukiz	27	28	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34
M. Morawiecki	24	31	30	34	35	35	32	37	35	45	46	43	43
A. Niedzielski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	16	17	21
J. Sasin	23	22	24	35	36	34	32	35	37	43	46	42	41
R. Trzaskowski	-	-	-	-	-	-	40	39	43	41	38	40	39
E. Witek	16	18	18	26	26	25	23	24	24	29	30	29	28
Z. Ziobro	35	37	38	40	39	-	37	-	42	49	49	47	49

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

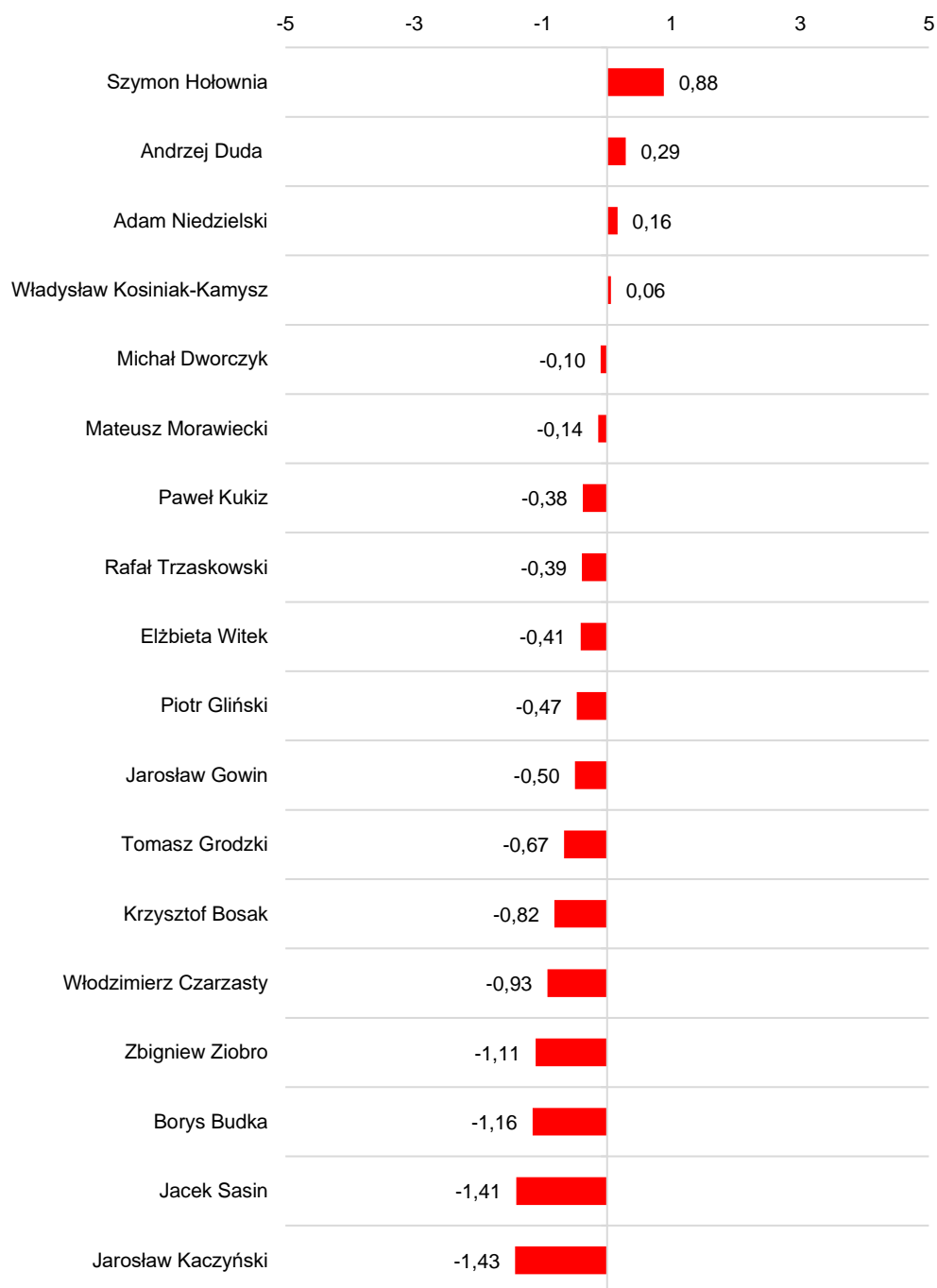
Od kilku miesięcy utrzymuje się nie najlepszy obraz naszej klasy politycznej, w tym przedstawicieli najważniejszych instytucji politycznych i państwowych. W styczniu zaufanie Polaków do polityków wciąż utrzymuje się na bardzo niskim poziomie. Obecnie, według jedenastopunktowej skali zaufania-nieufności (od -5 do +5), średnie ocen uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej przyjmują wartości od zaledwie +0,88 do -1,43. Tylko czterech spośród poddanych ocenie respondentów polityków ma dodatnie średnie ocen, a więc wskazujące, iż zaufanie społeczne do nich jest silniejsze niż nieufność.

Liderem rankingu średnich, tak jak w ubiegłych miesiącach, jest Szymon Hołownia (średnia ocen wyniosła 0,88 punktu). Dodatkowo, choć już wyraźnie niższe od lidera Polski 2050 średnie ocen mają jeszcze: prezydent Andrzej Duda (+0,29), minister zdrowia Adam Niedzielski (+0,16) oraz lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (+0,06). W przypadku dwóch ostatnich z wymienionych polityków wartości średnich ocen są już bardzo bliskie środka skali, a więc wskazują na jedynie minimalną przewagę pozytywnych nastawień.

Bilans ocen pozostałych uwzględnionych w badaniu polityków jest ujemny.

Najgorzej oceniani są Jarosław Kaczyński i Jacek Sasin (średnie ocen wynoszą odpowiednio -1,43 i -1,41). Zdecydowanie negatywny jest też bilans ocen Borysa Budki i Zbigniewa Ziobry (-1,16 i -1,11). Wyraźnie więcej not negatywnych niż pozytywnych zebrali również Włodzimierz Czarzasty (-0,93), Krzysztof Bosak (-0,82) oraz marszałek Senatu Tomasz Grodzki (-0,67).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w styczniu 2021 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Porównanie aktualnych średnich ocen z uzyskanymi w grudniu ubiegłego roku pozwala stwierdzić, że styczeń nie przyniósł żadnych znaczących zmian w społecznym odbiorze uwzględnionych w badaniu polityków. Wszystkie różnice średnich ocen okazały się nieistotne statystycznie.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	XII 2020	I 2021	Różnica
Michał Dworczyk	-0,33	-0,10	0,23
Piotr Gliński	-0,59	-0,47	0,12
Jarosław Kaczyński	-1,54	-1,43	0,11
Mateusz Morawiecki	-0,19	-0,14	0,05
Jacek Sasin	-1,46	-1,41	0,05
Jarosław Gowin	-0,54	-0,50	0,04
Andrzej Duda	0,34	0,29	-0,05
Elżbieta Witek	-0,36	-0,41	-0,05
Adam Niedzielski	0,23	0,16	-0,07
Zbigniew Ziobro	-1,04	-1,11	-0,07
Krzysztof Bosak	-0,73	-0,82	-0,09
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,15	0,06	-0,09
Rafał Trzaskowski	-0,30	-0,39	-0,09
Tomasz Grodzki	-0,57	-0,67	-0,10
Borys Budka	-1,05	-1,16	-0,11
Szymona Hołownia	1,01	0,88	-0,13
Włodzimierz Czarzasty	-0,73	-0,93	-0,20

Wszystkie różnice średnich ocen nieistotne statystycznie na poziomie 0,05

Początek roku potwierdził w rankingu zaufania do polityków wysoką pozycję założyciela ugrupowania Polska 2050 Szymona Hołowni. Choć w porównaniu do grudnia zaufanie do tego polityka nieco się obniżyło, to i tak deklaruje je wobec niego połowa ankietowanych. Drugie miejsce w rankingu społecznego zaufania, z minimalną stratą do lidera, zajmuje prezydent Andrzej Duda. Trzecie miejsce, tak jak w ubiegłych miesiącach, przypadło premierowi Mateuszowi Morawieckiemu.

Z kolei najwięcej deklaracji braku zaufania zbierają prezes PiS Jarosław Kaczyński, któremu nie ufa ponad połowa ankietowanych, oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, do którego zaufania nie ma niemal co drugi respondent. Na trzecim miejscu tego negatywnego rankingu znalazł się premier Mateusz Morawiecki spotykający się z nieufnością ponad dwóch piątych respondentów.

Styczeń nie przyniósł większych zmian w społecznym odbiorze głównych przedstawicieli naszej klasy politycznej. Relatywnie największą zmianą jest niewielka w skali polaryzacja ocen ministra zdrowia Adama Niedzielskiego. Ponadto odnotowaliśmy minimalne spadki zaufania w przypadku Szymona Hołowni, Zbigniewa Ziobry oraz Jarosława Gowina, a także nieznaczny wzrost deklaracji nieufności w stosunku do lidera PO Borysa Budki.

Opracowała

Agnieszka Cybulska